

не заспівали козацької пісні, то вже-б і не жили. Я дуже стережусь непроханих гостей... Ну, тепер, здорові будьте, панове товариство, просимо гостей у хату.

Старий зійшов у низ, наблизився й руку їм подав.

Козаки позлазили з коней.

— Добичу везете? — питає Охрім, показуючи на хлопця.

— Вовченя піймали та треба його уговкати. Де-ж твій зімовник, діду?

— Ходить, то й покажу.

Охрім пішов попереду. Тут дно балки ширшало. Стояли тут грядки з яриною, овочеві дерева, пасіка. З-за гори місяць показався. Стало ясно, й усе було видно. Старий завернув у бік, відчинив малі плетені ворота й впустив туди козаків. Зараз-же вискочили два великі мов вовки пси. Стали біля діда лашитися, а тоді обнюхали козаків і теж помахали хвостами.

— Бачу, що ви добрі. свої люди, коли мої пси на вас не гавкають... То мудра тварина, зараз занюшить козацьку душу. Коли-б так сюди попав пан, або жид, або татарин, так на шматки розірвали-б.

Наблизилися до хати. Та то не була хата, а велика камінна печера, до якої старий Охрім приставив двері й у середині причепурих. Козаки ввійшли за старим у середину й він засвітив каганець.

Карпо роздивлявся. Була се простора висока печера з рівним глиняним помостом. З одного боку в стіні видовбана піч, на якій догарав огонь. Від того блимало світло по стінах, малюючи невиразні чудовижні взори, які то повставали, то зникали, пересувались з місця на місце.

Дим з тої печери виходив якоюсь щілиною на двір. Навпроти входових дверей стояла якась щілина, заткана дошками. Були се двері до льоху. Карпо не міг при світлі гаразд роздивитись від разу. Він держав на руках хлопця й не знав, де його діти.